

LES, TEGN OG SKRIV
MED
FAMILIEN von HUMBUG

UNDERVISNINGSOPPLEGG TIL BARNEBØKENE
AV KAREN M. KILANE OG HANS JØRGEN SANDNES

«ALDRI KOM TOMHENDT HJEM FRA EKSPEDISJON!»

Slik er Humbug-regel nummer 45. Det er nok derfor huset Villa Humbug er fullt av kuriositeter – rare og vidunderlige ting fra hele verden. Her finnes utstoppa dyr, edelstener, fantastiske skjelett og en kjempestor krokodille.

Lucy, som du blir kjent med i bøkene om *Familien von Humbug*, har hele livet elsket å gå på bruktboutikker. Der finner hun rare og vidunderlige ting fra fremmede steder i verden, og bruker dem som ledetråder til å lære om andre tider og steder. Hun sier: «Tingene blir som små tittehull, jeg føler det nesten er som å reise».

Lucy har alltid drømt om å reise og se verden. Hun har også ønsket seg en bestefar. Snart går alt i oppfyllelse. Og lenge går det bra. Helt til ... Ja, vi kan vel røre at ikke alt går bra til slutt. Så om du ønsker en hyggelig bok der alle overlever, en sånn bok uten skrøner og humbug – da er kanskje ikke dette boka for deg.

Men hvem vet? Kanskje finner du noe her som får deg til å bli forskrekket, eller som får deg til å le? Og hvis du IKKE liker fortellingen om *Familien von Humbug*, så finner du kanskje en annen bok som gir deg det DU drømmer om. Bøker er nemlig små tittehull, eller ledetråder, inn til andre steder og tider. Å bli glad i å lese, det kan gi deg veier inn i skumle, fantastiske og mirakuløse verdener. Og akkurat nå håper vi at du vil være med helt inn i Villa Humbug.

PS: Bare pass deg for Borneo-slangene. Og edderkoppene fra Amazonas.

Hilsen Karen Margrete og Hans Jørgen

INNHOLD:

- s. 2 og 3: Innhold og introduksjon
- s. 4 til 11: Les et kapittel av *Familien von Humbug*, Mirakelpulveret
- s. 12: Lucys dilemmas
- s. 13: Finn fem(ten) feil
- s. 14: Sett strek til kuriositetene
- s. 15: Stopp-ord i teksten
- s. 16 og 17: Lær å tegne Lucy
- s. 18 og 19: Skriv dagbok og dikt med Lucy og Bestefar
- s. 20 og 21: Hva skjer nå? Lag fortellingen ferdig.
- s. 22 og 23: Tittehull inn til andre tider og steder
- s. 24: Von Humbugs alfabetiserte eliksirhylle.
- s. 25: Lag ditt eget mirakelpulver
- s. 26 og 27: Lag din egen humbug

DETTE ER MEG

Jeg heter:

Jeg er år. Min favorittbok akkurat

nå heter:

Den skumleste boka jeg har lest, heter:

Dette er boka som har fått meg til å le mest:

Da jeg leste denne ble jeg skikkelig trist:

En bok noen leste høyt for meg:

Hvis jeg skulle skrevet en
bok skulle den ha tittelen

og den skulle handlet om

Og folk skulle blitt helt sjokkert når de leste at

BLI BEDRE KJENT MED LUCY, BESTEFAR VILLA HUMBUG OG DEN KJØTTETENDE PLANTEN HUMBOLDT

Lucy Larsen eller

LUCY VON HUMBUG

(Hon må selv finne ut hvem av dem hun er)

Elsker alt som kan blandes, sprenges, mikses og dirkes opp. Hele sitt liv har Lucy ønsket seg en bestefar som kan koke kakao, fortelle eventyr og være barnevakt for henne. Men når bestefar dukker opp, forstår Lucy at det først og fremst er hun som må være barnevakt for ham og redde Bestefar fra katastrofe. I kampen for å redde Villa Humbug må hun ta i bruk alt hun har av oppfinnsomhet og mot. Heldigvis har hun mye av begge deler.

BESTEFAR VON HUMBUG

Vandret inn i en hule i Machu Picchu for ti år siden. Da ingen hørte mer fra ham, ble han til slutt antatt å være død. Bestefar von Humbug er stadig på rømmen, blir jevnt og trutt forlatt av nye damer og har utallige ganger rotet bort familieformuen. Likevel slutter han aldri å tro at verden er full av muligheter for en kjekk mann på jakt etter rikdom og berømmelse.

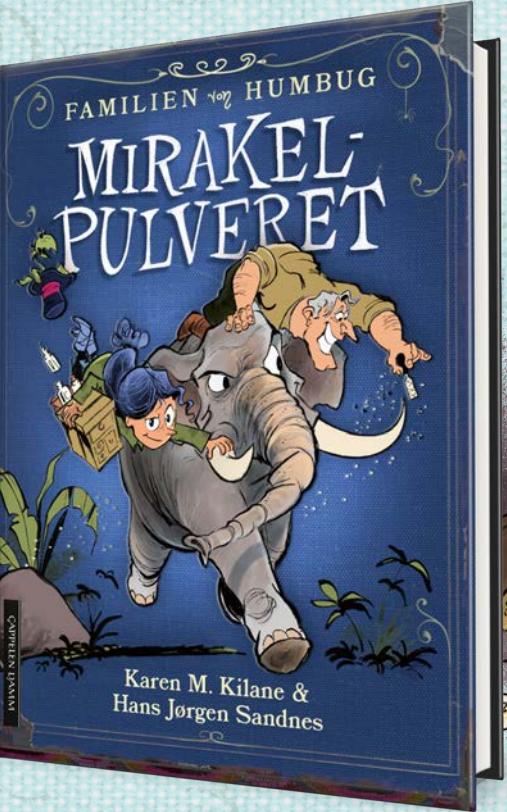
VILLA HUMBUG

Et gammelt og nedslitt hus med tårn, spir og hemmelige rom. Her finnes gamle skatter og kuriositeter som familien von Humbug har tatt med seg hjem fra sine ekspedisjoner. Ingen mennesker har blitt tatt livet av (i det minste ikke med vilje), men det skal sies: I Villa Humbug finnes det krukker med avkutta fingre. Det ærverdige huset er omgitt av fontener og basseng, drivhus og kjøkkenhager hvor den som leter vil finne ukjente dyr, planter og insekter.

Humboldt, strek til strek.

Humboldt, Villa Humbugs kjøttetende plante.

UTDRAG FRA MIRAKELPULVERET

Dette har skjedd til nå:

De andre barna i klassen til Lucy Larsen går på håndball, fotball, korps og dans. Lucy har prøvd alt det der, men hun får det ikke til. I stedet bruker Lucy dagene sine på å besøke bruktbutikken på jakt etter små kuriositeter – rare og vidunderlige ting – fra fremmede steder i verden, og bruke dem som ledetråder. Tingene blir som små tittehull, hun føler det nesten er som å reise.

Lucy lever et fint, men litt kjedelig liv sammen med mamma og kuriositetene sine. Men en dag får mamma et brev hvor navnet hennes er skrevet feil. Lucy finner ut at mamma slettes ikke er Irene Larsen, men Irene von Humbug. Hvem er mamma, hvorfor lyver hun om navnet sitt – og ikke minst: Hvem er Lucy selv? Jakten ender i Villa Humbug, et fantastisk hus med utstoppa dyr, skelett, insekt og en kjempestor krokodille. For ikke å snakke om at Lucy her finner en helt ekte Bestefar von Humbug!

Kapittel 11 EN HUMBUGNATT

*S*elv om jeg allerede savnet mamma, kjente jeg det i hele meg da jeg gikk alene inn igjen i det store huset. Det var her jeg hørte til.

Vanessa kom trippende mot meg. Hun bar på et stort brett med gulrotkake, gul saft og rosa muffins.

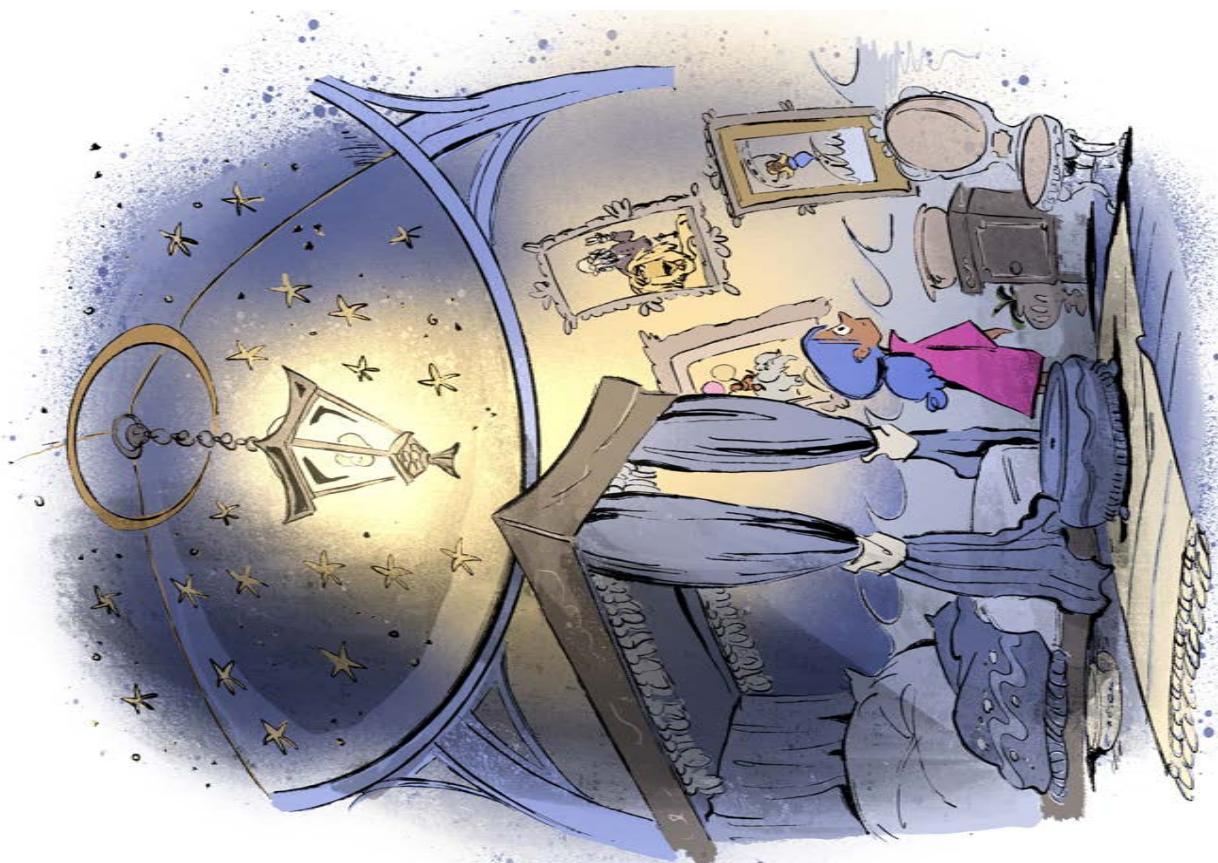
– Så hyggelig at du skal feriere hos oss, Lucy! Dette må vi feire med kake! Hun kysset meg på begge kinnene.

Vanessa, Bestefar og jeg ble sittende i drivhuset i flere timer. Jeg spiste kaker, Bestefar fortalte historier og Vanessa pusset soltvøy og tørket stov mens hun nynnet fornøyd.

Jeg må til slutt ha sovnet midt i en av Bestefars fortellinger, for jeg våknet av at han bar meg ut av rommet. **JEG LOT SOM AT JEG FORTSATTE Å SOVE.** Det var så fint å bli båret i seng av noen.

– Lucy, vi har redd opp til deg i havfuerommet, sa Bestefar og åpnet døra til et soverom med himmelseng, friske blomster på nattbordet og en stjernehimmel malt over det buede taket.

Han kysset meg på panna før han pakket dyna rundt meg.

For en drøm å være her! Jeg snudde meg over på siden for å sove videre. Etter ti minutter snudde jeg meg på nyt.

Sånn fortsatte det i minst en time. Det var umulig å sove!

Hver gang jeg åpnet øynene, hadde viserne på det store gjøkuret beveget seg en runde til. Til slutt sto jeg opp og begynte å vandre rundt i rommet.

På veggene hang bilder av gamle Humbug-er. Jon von Humbug sto ved siden av en tam løve, Erik von Humbug satt på en elefant som ble løftet opp av tre enorme luftballonger, Emma von Humbug kom opp fra havet ned en fem meter lang avkuttet blekksprut-tentakel i armene.

Lucy Larsen. **LUCY VON HUMBUG**. Hvem av dem var jeg?

En skjev klokke i gangen slo tolv. Jeg hørte steg i gangen. De stanset ved døra mi.

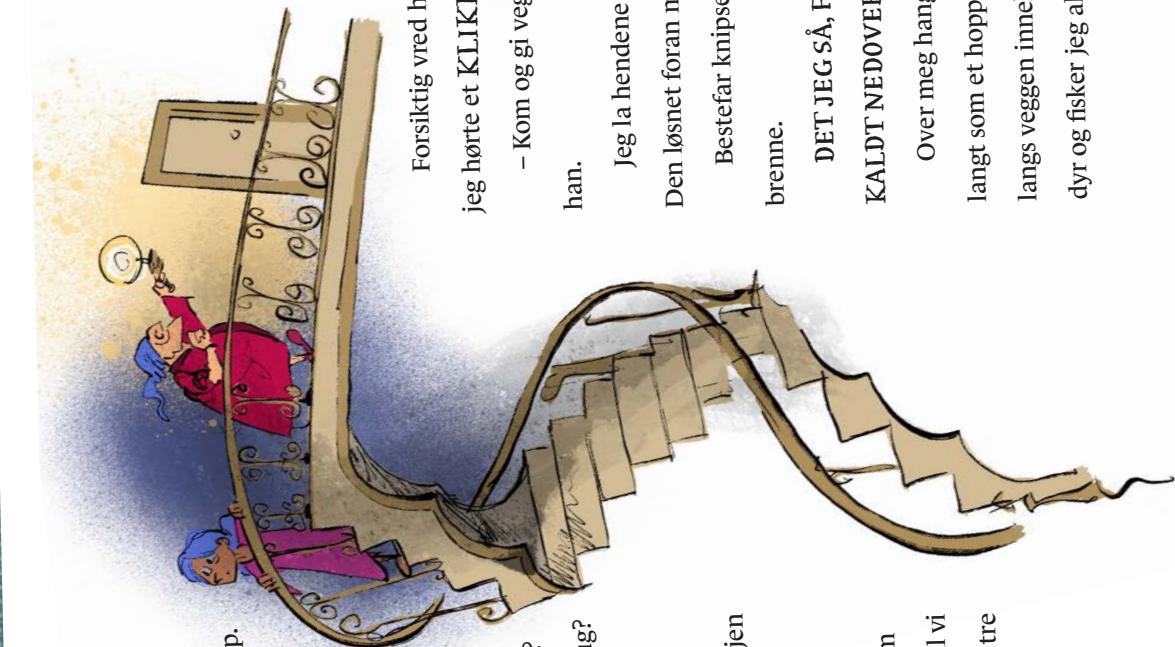
— 103 —

Sakte og med høye knirk gled den enorme døra opp.
Bestefar tittet inn.
— Vansklig å sove?

— **UMULIG**, sa jeg og pustet ut.
Han satte seg på sengekanten.

— Hvor lenge er det til du er fjorten år, egentlig?
— Hva? Tenker du på Humbug-hemmelighetene?
— Hva skal du ellers med en Bestefar von Humbug?

Døra knirket igjen da vi gikk ut på gangen. Fra etasjen over oss hørte jeg høye **SNORK**.
— Vanessa puster gjennom nesen, sa Bestefar.
Vi listet oss opp vinkeltrapper, snek oss gjennom trange ganger og gikk stille gjennom store rom helt til vi var opp ved døra til sjette etasje. Bestefar låste opp tre låser, og døra gled sakte opp. Vi gikk inn i et helt rundt rom.

Forsiktig vred han på en lampe helt til jeg hørte et **KLIKK**.
— Kom og gi veggjen en liten dytt, sa han.

Jeg la hendene mot den gamle veggjen.
Den løsnet foran meg og svингte innover.
Bestefar knipset, og fakler begynte å brenne.

DET JEG SÅ, FIKK DET TIL Å GÅ KALDT NEDOVER RYGGEN MIN.
Over meg hang et slangeskinn like langt som et hoppetau. Glasskrakkene langs vegen inneholdt skjelett av fugler, dyr og fisker jeg aldri før hadde sett.

— 104 —

På små krukker og skap var det plassert merkelapper.

Haitann fra Malaysia, Frø fra giftig orkidé, Amazonas,
år 1654, Syltet tarantell, funnet i Serengeti.

— 107 —

Så hylte jeg. Selv om mamma hadde advart meg.
MENNEKE-TOMMEL, sto det på en
liten krukke. Bestefar tok den ned.
– Ikke vær redd. Fingeren er flere hundre år gam-
mel. Torilda von Humbug mistet den i en fektekamp i
Mali i 1734. Hun ville ikke at tommelen hennes skulle
bli spist av LEOPARDENE som bodde i området, så
hun tok den med hjem.

Jeg strøk handa over store, gamle bøker. Elksirer
for gull og rikdom.
Hva hjalp det å være best i klassen og kunne all
grammatikk og alle gangetabeller når jeg nesten ikke
kunne noen oppskrifter på elksirer?

– ER VI RIKE? spurte jeg.
– Det går litt opp og ned. Snart går det opp igjen!
Jeg føler det på meg, sa Bestefar.

– Vi Humbug-er har altid reist rundt i verden som
eventyrere, forskere og oppdagere, forklarte Bestefar.

— 109 —

- I alle år har vi hatt en regel i familien: INGEN FÅR KOMME HJEM FRA EKSPEDISJON UTEN Å TA MED SEG EN KURIOSITET TIL VILLA HUMBUGS SAMLING.
Jo mer jeg så av familien Humbug, jo mer forsto jeg at det passet mamma å være en Larsen. Men jeg, derimot ...

- Jeg har alltid hatt så lust til å reise, sa jeg med klump i halsen.

- Har du aldri reist?

- Nei, men jeg har en reisekoffert full av ting fra fremmede land. Jeg prøver å oppdagje verden så godt jeg kan uten å reise. Mamma liker best å være hjemme og jobbe med grønnsakshagen.

Bestefar så lenge på meg, men han sa ikke noe. Jeg gikk videre inn i rommet. På et stort, nedstøvet bord sto det reagensrør, kokekar og flasker. Det klødde i fingrene etter å se hva som skjedde om jeg blandet

— 110 —

- Dette er det gamle arbeidbordet mitt. Da jeg var ung, sto jeg her og blandet eliksirer og væsker fra hele verden, sa Bestefar.

Jeg leste opp teksten på flaskene: - Spyytt fra hvit-hai, løveurin, pressede solsikkekjerner fra Mombasa, regndugg fra Madagaskar.

— 111 —

Nå kunne jeg ikke holde meg mer. Lynraskt strakte jeg fram handa og rørté i en bolle.
- **NEI!!!** ropte Bestefar og kastet seg over meg.

I det samme smalt det. Begge ble slengt gjennom lufta og havnet på gulvet.

Glass regnet over oss som fint støv.

Da vi fikk tilbake pusten, ble vi liggende på ryggen og se opp mot taket. To av vinduene hadde eksplodert.

- Ja, ja. Nå kan vi i det minste se stjernene bedre! Har jeg fortalt om den gangen jeg laget en blanding

som skjørt en kanin opp til månen?

- Nå lyver du, Bestefar!
- Ja, det gjør jeg. Men hadde det ikke vært fantastisk?
Jeg smilete og rullet meg over på magen slik at jeg kunne se på ham.

- Men hva finner du opp? Sånn på elte?
- Jeg vet ikke helt. Jeg prøver å finne opp noe som kan gjøre meg rik og berømt, slik som de gamle Humbug-ene var. Men det ender oftest i eksplosjoner.

— 113 —

Bestefar børstet vakk glass fra jakken.

- Aller helst vil jeg finne opp noe som gjør meg litt rik igjen. Vi Humbug-er trives best i de periodene hvor vi har mye penger å rutte med. Rikdom kler oss.

Jeg klarte ikke å skjule et gjeisp.

- På tide å avslutte ekspedisjonen! sa Bestefar og spratt opp på beina.

Jeg sukket.

- IKKE SUKK! I morgen skal vi selvsgå tilbake.

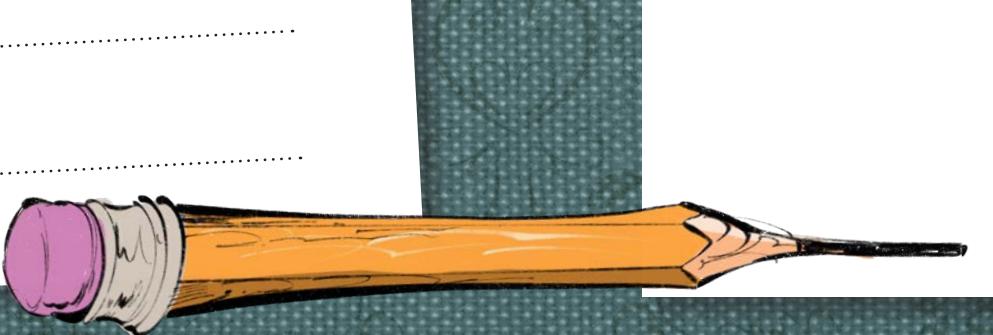
Vi må jo finne ut om du er en ekte von Humbug.

I Villa Humbug finner Lucy dyr, insekter og planter hun ALDRI ante fantes. Hvordan var det for deg å lese om Villa Humbug? Kom du også over noe som var HELT NYTT for deg?

Skriv ned FEM ord fra teksten du ikke forsto.

Finn FEM navn på ting som du tipper KUN finnes her i Villa Humbug.

Dikt opp TRE navn på dyr, insekt eller blandinger du tror finnes i Villa Humbug. Tegn EN av dem.

HUMBUG-REGEL NR 1

Redd alltid Villa Humbug!

Lucy står overfor mange DILEMMAER. Noen dilemmaer virker helt umulige, men hun MÅ likevel velge. Det må du også. Du MÅ velge.

Aldri dusje

Aldri pusse tennene

Bo i Villa Humbug og måtte røyke sigar hver dag

Bo i en megaryddig leilighet og måtte spise KUN grønnsaker hver dag

Svømme i elefantbæsj i ett minutt

Være innelåst i en bil sammen med en flokk flaggermus i ett minutt

Kun spise godteri resten av livet

Matte løpe naken gjennom skolegården

Tilbringe ett minutt i et basseng med pirajaer ...

eller ett minutt i et mørkt rom med giftige edderkopper

Ha en ondskapsfull bestemor uten en eneste rynke ...

eller en snill og morsom bestemor med 10 000 rynker (LETT valg etter du har lest ferdig boka!)

Kunne lese tanker

Kunne flytte ting ved hjelp av tankekraft

Fise høyt uten lukt

Fise stille med grusom lukt

Finne opp et usynlighetspulver

Finne opp et mirakelpulver

HUMBUG-REGEL NR 71

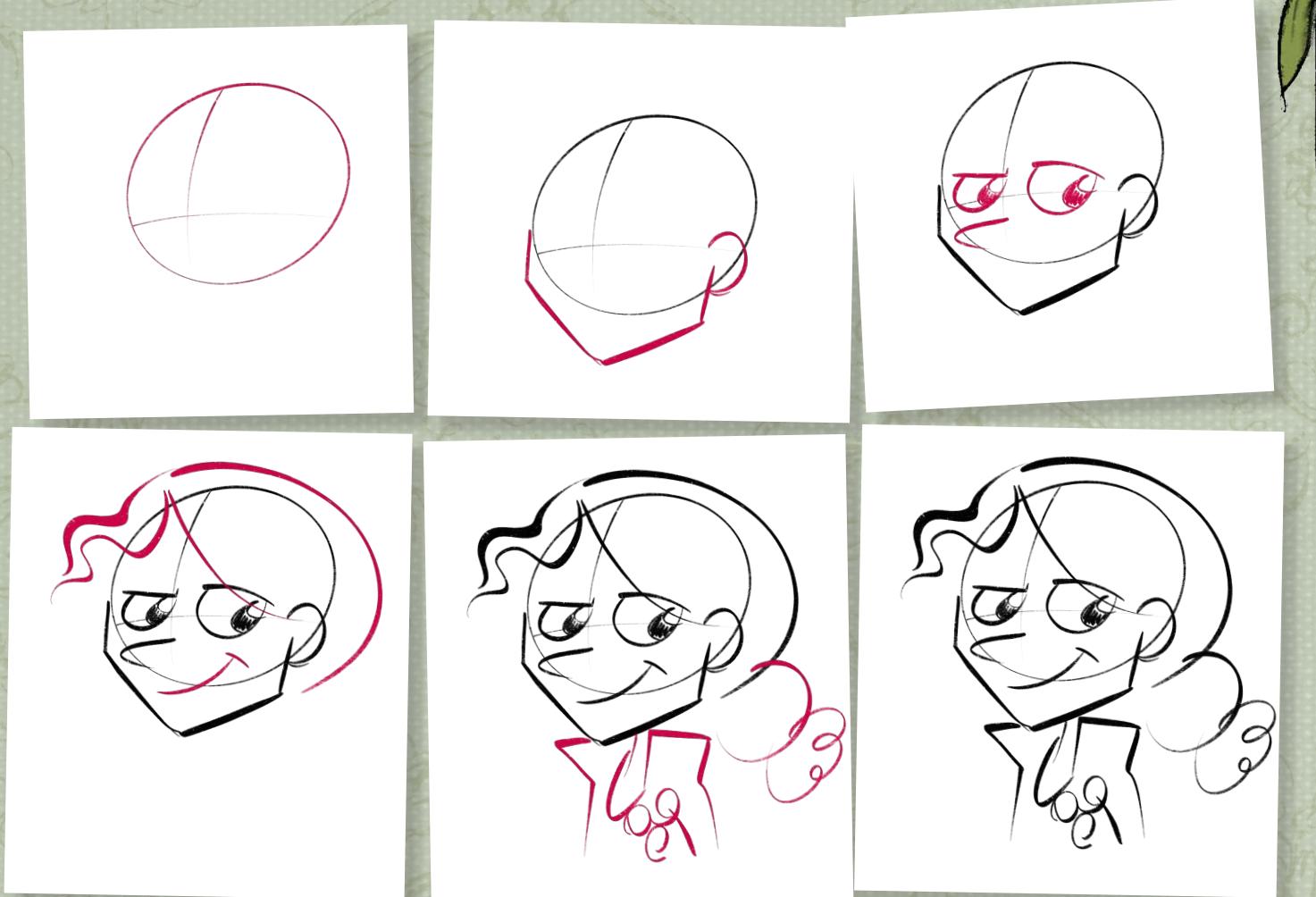
Det er alltid noen andres feil!

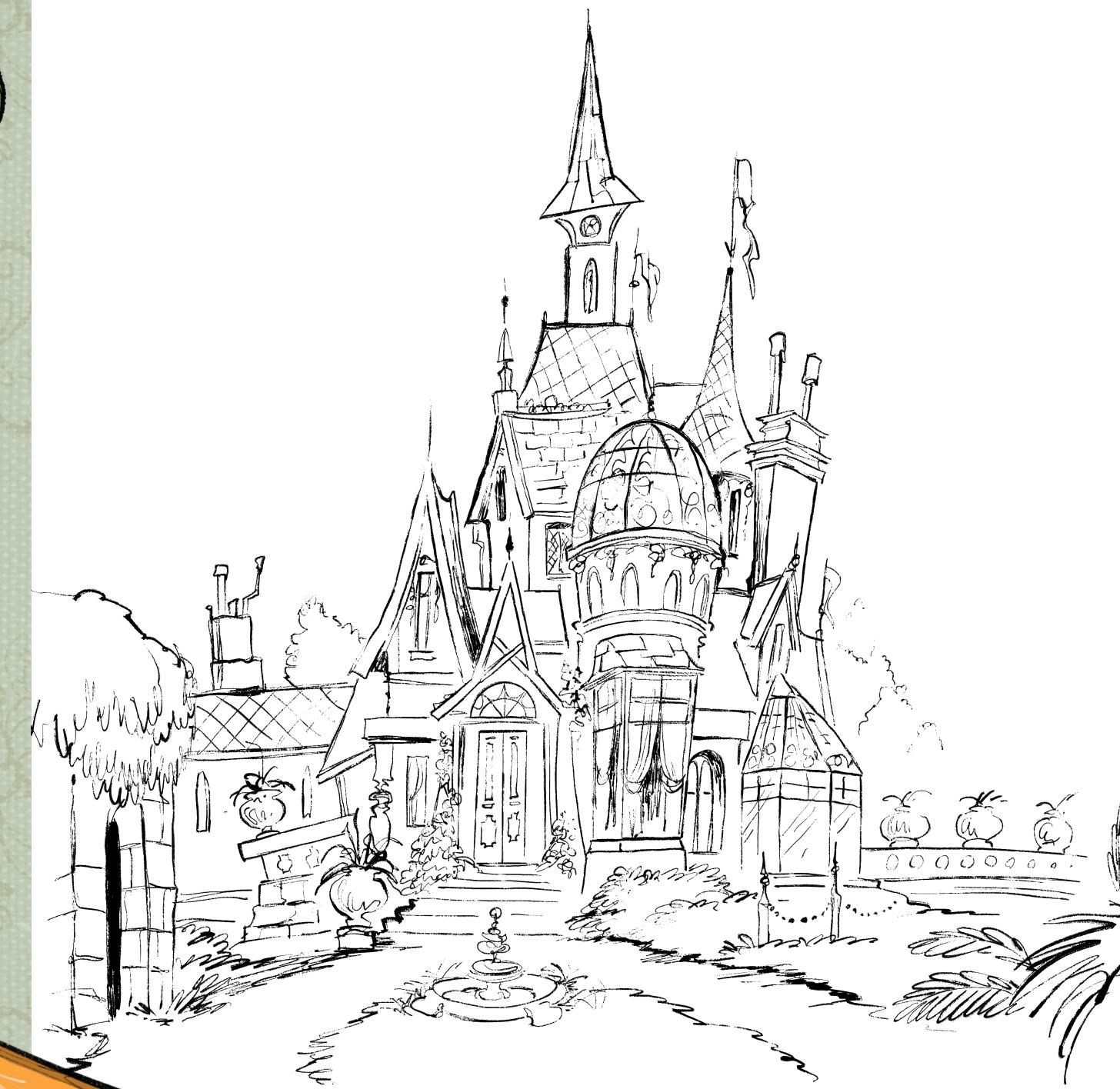
I Villa Humbug finnes det minst 1000 ting som er farlig, ulovlig eller feil.

Klarer du å finne femTEN feil?

LÆR Å TEGNE LUCY...

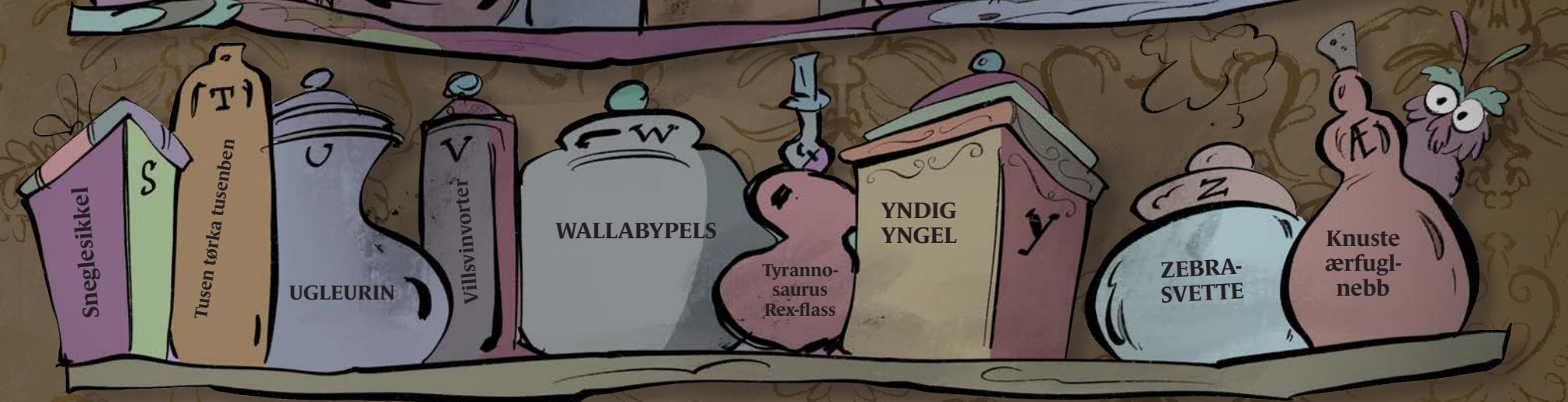
ELLER FARGELEGG VILLA HUMBUG

HUMBUG- ALFABET

Lucy har sortert i ELIKSIRskapet til Familien von Humbug. (Elixir er magiske blandinger, litt som medisin eller mirakelpulver).

På den siste hyllen er det plass til fem blandinger til. Kan du diktet opp fem nye?

«Ingenting er bedre enn å finne små kuriositeter – rare og vidunderlige ting – fra fremmede steder i verden, og bruke dem som ledetråder. Tingene blir som små tittehull, jeg føler det nesten er som å reise».

-LUCY VON HUMBUG

Villa Humbug er full av kuriositeter, rare og vidunderlige ting. Her kan DU bruke dem som ledetråder. Velg den én kuriositet, en ting på bildet, og skriv tre faktasetninger om tingen eller landet du tror tingen kommer fra.

Vil du ha MER Familien von Humbug?

Du kan lese hele boken
Familien von Humbug, Mirakelpulveret.
Den finnes på biblioteket!

Hvis skolen abоннерer på *Skolen min*, *Skolen CDU*,
finner du både den digitale boken *Familien von Humbug, Lucy*
og Bestefar på safari + mange morsomme filmer og oppgaver.

Allerede i juni kommer neste bok om *Familien von Humbug*.
Den heter *Kuriositetskabinetet* og er både
skummel, morsom og absurd.

familienvonhumbug.no

